Seat No.	:	

MK-115

July-2021

B.A., Sem.-I

CC-102: Sociology

(The Structure of Indian Society)

Time: 2 Hours] [Max. Marks: 50

PART – I

નીચેનામાંથી કોઇપણ ત્ર<mark>ણ</mark> સવાલના જવાબ આપો :

MK-	-115	P.T.O.
8.	અસ્પૃશ્યતા નિવારણ ધારાની ચર્ચા કરો.	14
7.	િહન્દુ લગ્ન ધારો 1955 સમજાવો.	14
6.	લગ્ન સંસ્થા સામેના પડકારો જણાવો.	14
5.	લગ્નનો અર્થ આપી જીવનસાથીની પસંદગીના ધોરણો જણાવો.	14
4.	જ્ઞાતીના પરંપરાગત લક્ષણો ચર્ચો.	14
3.	ગુજરાતનું જ્ઞાતિ માળખું સમજાવો.	14
2.	ગ્રામ સમુદાયનો અર્થ આપી ગ્રામ સમુદાયના લક્ષણો જણાવો.	14
1.	ભારતીય સમાજની સામાજિક – સાંસ્કૃતિક ખાસિયતો વર્ણવો.	14

ખાલી	જગ્યા પૂરો. (ગમે તે આઠ)	8
(1)	અખિલ ભારતીય માનવશાસ્ત્રીય સર્વેક્ષણ મુજબ ભારતીય સમાજના ઘટક જૂથોને નામે ઓળખવામાં આવે છે. (સમુદાય, સમાજ)	
(2)	ભારતના આદિવાસીઓનું બંધારણીય નામ છે. (અનુસુચિત જનજાતિ, અનુસુચિત જાતિ)	
(3)	ભારતના બંધારણમાં અન્ય પછાત વર્ગો માટે શબ્દ પ્રયોજાયો છે. (EWS, OBC)	
(4)	ગ્રામીણ સમુદાયનો મુખ્ય વ્યવસાય છે. (ખેતી, પશુપાલન)	
(5)	ગ્રામીણ સમુદાય સમુદાય છે. (પ્રાથમિક, ગૌણ)	
(6)	ઉદભવની દ્રષ્ટિએ ગાંધીનગર નગર છે. (આયોજિત, રાજકીય)	
(7)	ડૉ. વિદ્યુત જોષીના મતે મધ્ય ગુજરાતની પેટા સંસ્કૃતિમાં પ્રભાવી મુખ્ય છે. (સહકાર, ધર્માઠા)	
(8)	ગ્રામીણ સમુદાયમાં વિભિન્ન જ્ઞાતિઓ વચ્ચે સેવા સંબંધો પ્રથા તરીકે ઓળખાય છે. (જજમાની, વિનિમય)	
(9)	અસ્પૃશ્ચતાને હિન્દુ ધર્મનું કલંક માનતા હતા. (મહાત્મા ગાંધીજી, ડૉ. બાબા સાહેબ આંબેડકર)	
(10)	ટોડા આદિવાસીઓમાં લગ્નપ્રથા પ્રચલિત હતી. (ભાતૃકિય બહુપતિ, બહુપત્ની)	
(11)	ટોડા આદિવાસીઓમાં સામાજિક પિતૃત્વ નક્કી કરવા નામની વિધિ કરાય છે. (પુરસુતપીમી, શ્રીમંત)	
(12)	મામા-ફોઈના સંતાનો વચ્ચેના લગ્નને મેરેજ કહેવાય. (કઝીન મેરેજ, ક્રોસ કાઝીન)	
(13)	સ્ત્રી-સ્ત્રી વચ્ચેના સજાતીય સંબંધોને રીલેશનશીપ કહેવાય. (લેસ્બીયન, લીવ ઈન રીલેશન)	
(14)	ના પ્રયાસોથી સતીપ્રથા અટકાયત કાનૂન અસ્તિત્વમાં આવ્યો. (રાજા રામમોહન રાય, ગાંધીજી)	
(15)	કાનૂની પરિભાષામાં ન્યાયિક પૃથગ્વાસ દર્શાવે છે. (સહનિવાસ, અલગ નિવાસ)	
(16)	અસ્પૃશ્ધતા નિવારણ ધારો થી અસ્તિત્વમાં આવ્યો છે. (1976, 1961)	
	 (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (12) (13) (14) (15) 	(1) અખિલ ભારતીય માનવશાસ્ત્રીય સર્વેક્ષણ મુજબ ભારતીય સમાજના ઘટક જૂથોને નામે ઓળખવામાં આવે છે. (સમુદ્રાય, સમાજ) (2) ભારતના આદિવાસીઓનું બંધારણીય નામ છે. (અનુસુચિત જનજાતિ, અનુસુચિત જાતિ) (3) ભારતના બંધારણમાં અન્ય પછાત વર્ગો માટે શબ્દ પ્રયોજાયો છે. (EWS, OBC) (4) ગ્રામીણ સમુદ્રાયનો મુખ્ય વ્યવસાય છે. (ખેતી, પશુપાલન) (5) ગ્રામીણ સમુદ્રાય સમુદ્રાય છે. (પ્રાથમિક, ગૌણ) (6) ઉદભવની દ્રષ્ટિએ ગાંધીનગર નગર છે. (આયોજિત, રાજકીય) (7) ડૉ. વિદ્યુત જોષીના મતે મધ્ય ગુજરાતની પેટા સંસ્કૃતિમાં પ્રભાવી મુખ્ય છે. (સહકાર, ધર્માદા) (8) ગ્રામીણ સમુદ્રાયમાં વિભિન્ન જ્ઞાતિઓ વચ્ચે સેવા સંબંધો પ્રથા તરીકે ઓળખાય છે. (જજમાની, વિનિમય) (9) અસ્પૃશ્યતાને હિન્દુ ધર્મનું કલંક માનતા હતા. (મહાત્મા ગાંધીજી, ડૉ. બાબા સાહેબ આંબેડકર) (10) ટોડા આદિવાસીઓમાં લગ્નપ્રથા પ્રચલિત હતી. (ભાતૃકિય બહુપતિ, બહુપત્ની) (11) ટોડા આદિવાસીઓમાં સામાજિક પિતૃત્વ નક્કી કરવા નામની વિધિ કરાય છે. (પુરસુતપીમી, શ્રીમંત) (12) મામા-ફોઈના સંતાનો વચ્ચેના લગ્નને મેરેજ કહેવાય. (કઝીન મેરેજ, ક્રોસ કાઝીન) (13) સ્ત્રી-સ્ત્રી વચ્ચેના સજાતીય સંબંધોને રીલેશનશીપ કહેવાય. (લેસ્બીયન, લીવ ઈન રીલેશન) (14) ના પ્રયાસોથી સતીપ્રથા અટકાયત કાન્ત અસ્તિત્વમાં આવ્યો. (રાજા રામમોહન રાય,

MK-115 2

Seat No.	:	

MK-115

July-2021

B.A., Sem.-I

CC-102: Sociology (The Structure of Indian Society)

Time: 2 Hours] [Max. Marks: 50

PART – I

Ansv	ver any three of the following questions.	
1.	Explain the social and cultural characteristics of the Indian society.	14
2.	Give definition of 'Rural Community' and thereby discuss the characteristics of 'Rural Community'.	14
3.	Explain the caste – structure of Gujarat.	14
4.	Describe the traditional characteristics of Caste.	14
5.	Give the meaning of 'Marriage' and describe the norms of selection of marriage – partner.	14
6.	Explain the issues of marriage institution.	14
7.	Explain the Hindu Marriage Act, 1955.	14
8.	Discuss the Act of Untouchability.	14

3 P.T.O. MK-115

PART – II

8

9.	Fill i	n the blanks : (Any Eight)
	(1)	The group of Indian Society is known as according to All India
		Anthropological review (Community, Society)
	(2)	The Constitutional name of the Adivasis of Indis is (Scheduled tribe,
		Scheduled caste)
	(3)	word is used for other backward classes in Indian Constitution. (EWS,
		OBC)
	(4)	is the main occupation of rural community. (Agriculture, Cattle-rearing)
	(5)	Rural community is community. (primary, secondary)
	(6)	From the view point of origin, Gandhinagar is town. (planned, political)
	(7)	According to Dr. Vidhyut Joshi, the dominant value is observed in the sub-
		culture of Central Gujarat. (community, donation)
	(8)	The relation of service amongst the various caste of rural community is known as
		(Jajmani system, exchange)
	(9)	believed untouchability as a scar on Hindu religion. (Mahatma Gandhiji,
		Dr. Baba Saheb Ambedkar)
	(10)	marriage system was prevalent in the Toda tribals. (Polyandry, Polygamy)
	(11)	The ceremony is done among the Toda tribals to confirm social paternity.
		(Pursutpimi, Shrimant)
	(12)	The marriage between maternal and paternal infants is called marriage.
		(cousin, cross-cousin)
	(13)	The sexual relations between females is called relationship. (Lesbian,
		Live-in-relationship)
	(14)	Due to the attempts of the ban on Sati came into existence. (Raja
		Rammohan Roy, Gandhiji)
	(15)	Legal separation depicts in legal terms. (Cohabitation, Separate habitation)
	(16)	The Act of Untouchability came into existence in (1976, 1961)

MK-115 4